

посаду. Кожен з кандидатів цього списку повинен бути оцінений за певними критеріями. Згодом при початковій оцінці список скорочується. Всі кандидати цього списку проходить через систему оцінки при прийнятті на роботу, яку проводять інспектор з кадрів, керівник підрозділу, керівник організації.

Але якщо попит перевищує пропозицію слід перейти до оцінки кандидатів без скорочення списку. При оформленні документів та процедури прийняття на роботу документи повинні відповідати законодавству України на певний період часу. Оцінки кандидатів базуються на переміщенні кандидата по ієрархічній драбині «інспектор з кадрів – керівник підрозділу – керівник підприємства». Остаточне рішення виглядає як відповідний наказ. Залежно від роботи підприємства воно може мати універсальну систему оцінки при прийомі на роботу або диференційовані системи по окремим посадам.

Адаптація персоналу може бути різною, вона також залежить від роботи підприємства. Основне призначення цієї системи допомогти молодому робітнику в освоєнні посади, також швидко та ефективно засвоїти виробничий процес, відчувати колектив і стати його повноцінною частиною.

Система розвитку персоналу складається з двох частин системи фізичного розвитку персоналу і системи професійно-кваліфікаційного розвитку. Система фізичного розвитку містить спортивні споруди, спортивні секції, щоденні спортивні заняття. Професійно-кваліфікаційний розвиток персоналу є ключовою системою, яка прямо впливає на конкурентоспроможність підприємства.

Отже, на сьогоднішній день в управлінні персоналом необхідно застосувати інноваційні підходи та принципи. До таких принципів відносяться:

- готовність до взаємного компромісу;
- формування взаємної довіри керівників і трудового колективу;
- орієнтація на досягнення лояльності персоналу до місця роботи;
- збереження на підприємстві цінних працівників;
- зниження загального рівня стресу та конфліктів у трудовому колективі;
- прозорість, відкритість підприємства для працівників.

Джерела та література

1. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління персоналом: підручник. Київ: Центр учб. л-ри, 2017. 468 с.
2. Кармінська-Белоброва М. В. Сучасна стратегія управління персоналом на підприємстві в умовах ринкової економіки. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2016. № 2. С. 123–126.
3. Редьква О. З., Галушак О. П. Комплекс показників оцінювання ефективності системи управління персоналом машинобудівних підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. № 3. Т. 1. С. 73–80.

Ткачук Є. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.

Г. Обруч

Український державний університет
залізничного транспорту

м. Харків, Україна

Інвестиційна привабливість підприємства

Інвестиції на сьогодні виступають одним із ключових факторів забезпечення сталого розвитку підприємства і підвищення рівня його конкурентоспроможності на ринку. Оскільки інвестиції формують базис для забезпечення модернізації виробничих процесів, впровадження

сучасної техніки та технологій і на цій основі виробництва інноваційної продукції, конкурентоспроможної на ринку.

В Україні суб'єкти підприємницької діяльності на сьогодні функціонують в умовах значного дефіциту інвестиційних ресурсів, що обмежує їх потенціал щодо реалізації як локальних, так і комплексних інноваційних проєктів. У значній мірі така ситуація обумовлена низькою інвестиційною привабливістю підприємств на ринку капіталу і загалом несприятливим інвестиційним кліматом в країні. Динаміка іноземних інвестицій в Україну свідчить про зниження інвестиційної привабливості країни для світових інвесторів. Так, обсяг прямих інвестицій в економічний розвиток України скоротився з 53,7 млрд дол. У 2014 р. до 35,8 млрд дол. У 2019 р., тобто загалом на 33 %. Протягом 2019 р. надходження прямих інвестицій в економіку України досягло рівня 2,5 млрд дол. Однак, слід вказати і на позитивну тенденцію переорієнтації інвестицій з аграрної сфери у бік галузей промисловості. Наразі у промисловості зосереджено 11,6 млрд дол. (32 % від загального обсягу прямих інвестицій). На другому місці за пріоритетністю – сфера оптової та роздрібною торгівлі (5,7 млрд дол. (16 %)), на третьому та четвертому – фінансова та страхова діяльність (4,6 млрд дол. (12,7 %)) і професійна, наукова та технічна діяльність (4,5 млрд дол. (12,6 %)) [1].

У свою чергу, вітчизняні бізнес-суб'єкти за підсумками першого півріччя 2020 р. досить критично оцінили інвестиційний клімат в Україні: 2,51 балів з 5-ти можливих (у другому півріччя 2019 р. – 2,95). Тобто, значення індексу інвестиційної привабливості і надалі перебуває у негативній площині. Так, тільки 4 % опитаних вважають інвестиційний клімат в Україні сприятливим, 62 % опитаних вважають поточний інвестиційний клімат несприятливим, а ще 34 % – нейтральним. Оцінка динаміки бізнес-клімату теж вказує на негативну тенденцію: 55 % топ-менеджерів відзначили погіршення інвестиційного клімату порівняно з попереднім півріччям, 35 % переконані, що умови ведення бізнесу не зазнали змін, і тільки 10 % вважають, що вони дещо покращилися [2]. Серед основних негативних факторів виділяють: слабку судову систему і відповідно відсутність верховенства права, уповільнення темпів реалізації реформ і загальна нестабільність, високий рівень корупції та тіньової економіки, а також загалом катастрофічний вплив глобальної пандемії covid-19.

Покращення інвестиційної привабливості як вітчизняних бізнес-суб'єктів, так і країни загалом, потребує чіткого розуміння змісту вказаної категорії, факторів, які впливають на інвестиційну привабливість, і у подальшому формування та застосування дієвих важелів залучення інвестицій. Так, інвестиційну привабливість (інвестиційний клімат) у загальному вигляді слід розглядати як сукупність об'єктивних і суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування розвитку національної економіки (макрорівень), регіону (мезорівень) чи окремих суб'єктів господарювання (мікрорівень). Дати максимально точно визначення цьому поняттю не можна, тому що кожній сфері притаманний специфічний набір властивостей, необхідних для оцінки привабливості. В основному це поняття спрямоване на те, щоб інвестор зміг оцінити наскільки вигідно вкладати капітал в проєкт. У такому випадку інвестор повинен чітко розуміти всі позитивні і негативні сторони сформованих умов на виробництві конкретного підприємства [5].

Інвестиційна привабливість держави визначається її позицією в глобальному інвестиційному рейтингу і загалом рівнем зацікавленості потенційних інвесторів в інвестуванні національних проєктів. У свою чергу, окреме підприємство є кінцевою точкою розміщення інвестиційних ресурсів. Привабливість певного проєкту визначається привабливістю регіону, галузі, країни в цілому. Характеристиками підприємства при оцінці інвестиційної привабливості є: прозорість діяльності та позитивний імідж; фінансова стійкість та платоспроможність; конкурентоспроможність, стійке положення на ринках збуту і можливість освоєння нових ринків; рівень інноваційної активності; виробничий потенціал підприємства, можливості щодо збільшення випуску продукції, освоєння нових видів продукції, диверсифікація виробництва; висококваліфікований персонал, у тому числі команда професійних менеджерів [4].

Зважаючи на визначальну роль інвестицій у процесі інноваційного розвитку підприємства і формування ним конкурентних позицій на ринку, доцільним є застосування таких інстру-

ментів залучення інвестицій як стратегічне планування інвестиційної діяльності підприємства, цифрові платформи співпраці в інвестиційній сфері, державно-приватне партнерство, проектне фінансування, локальне стартап-інвестування, імпаکت-інвестування, міжгалузєва кооперація, міжнародна технічна допомога, інвестиційні преференції тощо. Ці інструменти або їх вдале комбонування може слугувати базисом для сталого розвитку не лише окремого підприємства, але й громади, області, декількох регіонів чи країни загалом.

Джерела та література

1. Статистична інформація. *Державна служба статистики України: веб-сайт*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.10.2020).
2. Індекс інвестиційної привабливості України. Настрої інвесторів у 1-му півріччі 2020 року. *Європейська бізнес асоціація: веб-сайт*. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2020/07/EBA-InvestIndex_1H-2020_UKR.pdf (дата звернення: 15.10.2020).
3. Статистична інформація. *Індекс інвестиційної привабливості у першій половині 2020 року: веб-сайт*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3056435-investori-pogirsili-ocinku-biznesklimatu-ukraini.html>
4. Характеристики при оцінці інвестиційної привабливості: веб-сайт . URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
5. Інвестиційна привабливість: веб-сайт. URL: <http://про-інвестиції.укр/>

Федишак В. – студент

Науковий керівник: к. е. н., доц.
А. Колосок
Волинський національний
університет імені. Лесі Українки
м. Луцьк, Україна

Проектне фінансування та управління інноваційним розвитком підприємств

Ми знаємо планове управління, використовуване Радянським Союзом, виявилось неефективним. Від планування і розробки проектно-технічної документації і виробництва був довгий шлях. Це призводило до безгосподарних витрат, наприклад: балванку 300 мм. Треба було підточити діаметром до 1см. І обробити на програмному токарному верстаті. Керівництвом виробництва був план, і не виконання плану каралося. Інший приклад: план по задачі кольорового металу на шахтах: різали 3-фазні кабелі і здавали на металобрухт, щоб виконати план. Звичайно, Радянський Союз добився значних успіхів у космічній галузі але ціною значною: величезною перевитратою матеріалів, неефективністю і зубожінням населення. Була запроваджена зрівнялівка в оплаті праці, як наслідок – зубожіння.

Інша система управління виробництвом використовується капіталістичним світом. Звичайно, ця система більш прогресивна, але також не без великих недоліків, наприклад: було налагоджено виробництво дерев'яних коліс, а конкурент запропонував металеві колеса з гумовими шинами, і далі виробництво камер для накачки коліс замінили на безкамерні. Інший приклад: механічні годинники замінили на електронні і кварцові. Багато виробництв збанкрутовують.

Пропоную інноваційне управління виробництвом поєднати: планово-фінансову систему з технічно-конкурентною системою в одну планову конкурентну систему. Теоретично це буде правильно і практично: конкурентна система забезпечить інноваційний розвиток країни в умовах сучасного капіталізму.

Р. С. Можна подати краіну систему інноваційного розвитку країни, але поскільки інтелектуальна власність: винаходи і пропозиції незахищені в нашій країні, а цим можуть скористатися іноземці, які викрадуть «народну мисль» і подадуть за свою.